

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Лелюк Д.А.

Науковий керівник – Абрамов В.В., доцент

Згідно з прогнозами ЮНВТО, екологічний туризм входить до п'яти основних стратегічних напрямків розвитку туризму на період до 2020 року. Саме у цьому, власне, і проявляється актуальність даної для розгляду теми.

Мета та новизна роботи – навести стратегічну необхідність розвитку екологічного туризму та надати нові можливі варіанти вирішення проблем його реалізації, які так і не були залучені до уваги керівниками туристської галузі в Україні.

Україна багата на різноманітні природні туристські ресурси, що є важливою передумовою розвитку екологічного туризму. Це кліматичні, біологічні, гідрологічні, ландшафтні ресурси, джерела мінеральних вод, лікувальні грязі та ін. Загальна площа земель, придатних для рекреації і туристського використання, займає 9,4 млн. га, що становить 15,6 відсотків усієї території України. З них 7,1 млн. га припадає на рівнинні рекреаційні території, 2,3 млн. га - на гірські (1,9 млн. га - на Карпати). Умовно придатні для туристського використання - 7,8 млн. га. Іншим природним туристським ресурсом нашої країни є її ліси. Загальна площа лісового фонду України становить 10 млн. га (15% усієї території країни). Найбільша лісистість спостерігається на Поліссі і в Карпатах, менша - в Кримських горах. Основними лісоутворювальними породами є сосна, смерека, дуб, граб, бук. Найціннішими для туристичного використання і оздоровлення є соснові (Полісся) та смерекові (Карпати) ліси. Перебування в них позитивно впливає на дихальну, кровеносну й імунну системи, має заспокійливу дію, підвищує тонус. У букових і соснових лісах середній бактеріологічний показник становить 200-300 бактерій/м³, у містах - 4000-8000 бактерій/м³.

Великий туристський потенціал мають Карпати. Крім прекрасних краєвидів і чистого повітря, які є в Карпатах, тут є можливості для розвитку різноманітних видів гірськолижних видів спорту. Досить популярними в Карпатах, є звичайні мандрівки горами.

Основними проблемами співіснування туризму з навколишнім середовищем є:

- визначення пріоритетних територій розвитку;
- розрахунок антропогенного навантаження на природні території;
- планування туристської діяльності на природних територіях;

- облаштування туристських стежин, кемпінгів тощо;
- регулювання туристської діяльності в межах природно-заповідного фонду;
- екологічна освіта та виховання подорожуючих;
- переробка і видалення з природних територій відходів, пов'язаних з діяльністю туристського сектору.

Основні стратегічні ідеї для подальшого розвитку екологічного туризму є доволі капіталомісткими, але не варто забувати про те, що в країнах Західної Європи даний вид туризму приносить дохід еквівалентний більш ніж 2 млрд доларів на рік. Серед розроблених заходів:

1) Сприяти покращенню фінансування природоохоронних заходів, заохочуючи та шукаючи методи інвестування. З 2006 року Європейський союз почав приділяти особливу увагу фінансуванню туризму та його інвестуванню за допомогою грантів. Численні івент-проекти вже поширені на Західній та Центральній Європі, тож українці мають усі можливості отримати кошти на розвиток ще порівняно новітнього та перш за все сучасного виду туризму.

2) Створити окремий підрозділ організацій на місцевому рівні, які будуть контролювати усі капіталовкладення, що йдуть у сферу «зеленого» туризму.

3) Виділити потенційні природно-збагачені території для екологічного туризму, з європейською стандартизацією (перш за все задля залучення європейських туристів). Прикладом є одна з неторкнутих рукою людини перлин України – Тендерівка. Це острів, що має протяжність 65 км, та знаходиться одразу в двох областях: Херсонській і Миколаївській. Це місце було б вигідною візитною картою не тільки для місцевого населення, а й для іноземних туристів.

Отже, таким чином можна зробити висновок, що екологічний туризм має дуже високі пріоритети розвитку, а особливо – на території України. Якщо приділити увагу в майбутньому на перераховані аспекти, то цілком можливо отримати конкурентоспроможну в даному виді туризму країну, яка здатна не тільки вразити, але й бути прикладом для наслідування.